

N:o 39.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 Mars 1873, kl. 12 midd.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående befrielse för redogöraren vid artilleri-förråden å Carlstens fästning, Tygskrifvaren Carl Fredrik Mellbin, från betalning af ett honom ådömdt ersättningsbelopp; Gifven Stockholms Slott den 14 Mars 1873.

I anledning af Tygmästarens å Carlstens fästning uti skrivelse den 8 Augusti 1870 hos Armé-förvaltningens Artilleri-departement gjorda anmälan, att en betydligare brist af krut förefunnes i ammunitionsförråden, anmodade Artilleri-departementet Kommandants-embetet å nämnda fästning att låta vid Krigsrätt anställa laga undersökning angående ej mindre tillkomsten af den yppade bristen än äfven persedelvården vid artilleri-förråden å fästningen under den senaste tiden, samt förordnade tillika att kassor och förråd skulle inventeras, hvarjemte redogöraren, Tygskrifvaren Carl Fredrik Mellbin, tills vidare afstängdes från utöfningen af redogörarebefattningen, med föreskrift att hälften af hans lön skulle under tiden innehållas, äfvensom hans egendom med kvarstad belades.

Sedan särskilda instrument öfver den till följd häraf verkställda inventering af tyg-, ammunitions- och gevärs-förråden, tillika med sammandrag öfver dervid befunna brister och öfverskott, äfvensom utdrag af protokollet rörande den undersökning, som den 29 Augusti 1870 egt rum inför Garnisons-

Bih. till Riksd. Prot. 1873. 1 Saml. 1 Afd. 20 Häft.

krigsrätt på fästningen, blifvit till Artilleri-departementet insända, samt derefter resconteringsliqvid af Departementets revision upprättats, utlät sig Departementet, genom resolution den 18 November 1871, att enär genom den hållna inventeringen af samtliga artilleri-förråden å Carlstens fästning blifvit utredt, att brist förefunnes såväl å krut som tygförråds- m. fl. persedlar i den Tygskrifvaren Mellbin anförtrodda uppbörd, samt de öfverskottspersedlar, i värde uppskattade till 371 R:dr 85 öre, hvilka icke kunnat ingå i qvittning mot brister, vore Kronans obestriddliga tillhörighet, kunde Departementet icke undgå att, i öfverensstämmelse med resconteringsliqviden och artilleri-revisionens yrkande, fastställa berörde brist, i värde uppgående till ett sammanräknadt belopp af 2,432 R:dr 93 öre; men att Departementet, som i sammanhang härmed borde yttra sig, huruvida ifrågavarande krut- och persedelbrist uppstått genom tillgrepp, ansågo sig, såväl med stöd af krigsrätts-undersökningen i målet, som på grund af de kontroller, hvilka enligt 29 och 31 §§ i Krigskollegii instruktion för artilleri-förrådens styrelse, vård och redovisning den 15 November 1832 skola iakttagas vid persedlars ut- och inleverering m. m., böra uttala det på förenämnde skäl och egen öfvertygelse om Tygskrifvaren Mellbins redbarhet grundade omdöme, att skiljaktigheterna emellan räakenskapen och inventerings-instrumentet icke annorlunda uppstått än genom uraktlåtna krediteringar och missföringar i dagjournalerna vid utlemnandet antingen af krut för de större tillverkningar af ammunition, som tillförene ofta förekommit, eller af tygförråds- m. fl. persedlar till artilleridepot-kompanierna, eller ock derigenom att s. k. karduser blifvit fyllda med krut, utan att under den långa tidsföljden från och med år 1834, då Mellbin tillträdde artilleri-redogörare-befattningen vid förråden å Carlstens fästning, anteckningar derom i redogörelserna egt rum, och att således någon förskingring af krut m. m. i verkligheten ej skett eller nämnvärd skada i förevarande fall tillskyndats Kronan, helst värdet af felande tyg- m. fl. persedlar till god del motsvarades af värdet å öfverskottspersedlarne.

Kammarrätten, hvares pröfning denna resolution underställdes, förklarade, efter det dess Advokatfiskals-embete blifvit hördt, medelst utslag den 1 Juni 1872, att Kammarrätten funne skäligt att, med gillande af underställda resolutionen, såsom Tygskrifvaren Mellbins uppbördsbrist fastställa de i resconteringsliqviden uppräknade persedlar och materialier med derå satta värden, utgörande tillhopa 2,432 R:dr 93 öre; hvarjemte och enär Mellbin, hvilken varit för värden och förvaltningen af ifrågavarande artilleri-förråd ansvarig, icke kunnat för uppkomsten af ofvanberörde i förråden yppade brist lemna nöjaktig reda, samt vid sådant förhållande Mellbin, ehuru han icke, så vidt vid den i målet hållna undersökning kunnat utrönas, tillgripit eller uppsåtligt förskingrat större eller mindre del af de till förråden hörande materialier

eller persedlar, likväl måste antagas hafva varit till bristen vållande antingen genom uraktlåten tillsyn eller genom felaktiga anteckningar vid verkställda in- och utleveringar från förråden, Kammarrätten pröfvade rättvist, jemlikt 43 och 79 §§ i instruktionen för artilleri-förrådens styrelse och vård samt redovisning den 15 November 1832, döma Tygskrifvaren Mellbin att ersätta Kongl. Maj:t och Kronan de bristande materialiernas och persedlarnes värden med tillhopa 2,432 riksdaler 93 öre; hvaremot Kammarrätten ej fann skäl att till Advokatfiskals embetets yrkande om bötesansvar å Mellbin lemna bifall.

Efter delfående af detta Kammarrättens utslag har Tygskrifvaren Mellbin, under återopande af här ofvan omförmälda förhållanden, samt med anförande, att någon inventering af förråden icke egt rum sedan han år 1834 tillträdde redogörare-befattningen vid Carlstens artilleri-förråd, äfvensom att Mellbin under sin långvariga tjenstetid, fastän illa aflönad, förvaltad och redovisat persedlar och materialier, uppgående till flera millioner riksdalers värde, hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t måtte täckas antingen i nåder befria honom från utgifvande af det ådömda ersättningsbeloppet, hvars erläggande skulle försänka honom jemte familj i djupaste nöd och elände, eller ock till Riksdagen aflåta nådig Proposition om ersättningsbeloppets efterskänkande.

Uti häröfver afgifvet underdånigt utlåtande har Arméförvaltningen, å Artilleri-departementet, anfört, att då Mellbin, till följd af den iråkade balansen blifvit afstängd från tjenstgöring och sålunda ej utöfvat tjensten under de senaste 2½ åren, men under ledigheten utaf sina till det ringa beloppet af 785 R:dr årligen uppgående löneförmåner måst afstå halfva beloppet, — hvilka innehållna medel, efter Arméförvaltningens åsigt, icke kunde till honom ut-anordnas, enär balansen uppstått genom hans eget förvållande, utan borde användas till betäckande af de utgifter Kronan måst vidkännas för redogörare-tjenstens bestridande under den tid Mellbin ej sjelf fått densamma utöfva, — detta väl kunde synas utgöra en tillräcklig bestraffning för den vårdslöshet och försummelse Mellbin visat vid fullgörandet af sina skyldigheter; men då ytterligare åtskilliga utgifter varit en följd af hans afstängning från tjenstgöring, och Kronan ej torde böra vidkännas kostnader i anledning af tjensteförsummelser utaf någon dess tjenare, funne sig Arméförvaltningen ej kunna tillstyrka eftergift af så stor del utaf ersättningssumman, som motsvarade dessa utgifter, hvilka utgjordes af inventeringskostnader vid förrådens aflemnande först från Mellbin till Telegraf-assistenten J. Silvén och sedan från denne, som lemnat redogörarebefattningen i följd af vunnen befördran, till Sergeanten C. Ahlin, samt slutligen från den sistnämnde åter till Mellbin, när denne komme att förråden å nyo till uppbörd emottaga, och hvilka utgifter, då kostnaderna för förrådens återinventering till Mellbin beräknades approximativt, uppginge

till sammanlagdt omkring 325 riksdaler; hemställande alltså Arméförvaltningen, att, då statsverket ej torde hafva lidit någon annan förlust eller nämnvärd skada genom balansen än nyssnämnde inventeringskostnader, Kongl. Maj:t måtte täckas i nåder befria Mellbin från erläggande af så stor del utaf det ådömda ersättningsbeloppet, som återstår sedan derifrån afgått ej blott mera-nämnde inventeringskostnader, 325 R:dr, utan äfven den del af Advokatfiskalens i Kammarrätten aktoratsarvode, som möjligen ej komme att eftergifvas. Och har Arméförvaltningen derjemte i underdånighet anmält, att till bevarande af Kronans rätt, genom Arméförvaltningens försorg, seqvester redan år 1870 blifvit lagd å all Mellbins egendom, uppskattad till 367 riksdaler 90 öre.

Kongl. Maj:t har handlingarne i detta mål i nåder låtit Sig föredragas och vill, med afseende å hvad härvid förekommit, föreslå Riksdagen, att Tygskrifvaren Mellbin må få åtnjuta befrielse från erläggande af så stor del utaf det ådömda ersättningsbeloppet, som återstår sedan icke blott de genom Mellbins förvällande Kronan ådragna inventeringskostnader, förslagsvis beräknade till 325 riksdaler, utan ock det Advokatfiskalens i Kammarrätten i målet tillkommande aktoratsarvode blifvit af Mellbin godtgjorda.

De hit hörande handlingar skola vederbörande Utskott tillhandahållas och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städe välbevågen.

OSCAR.

O. Weidenhielm.

Utdrag af Protokollet öfver Landtförsvars-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen uti Statsrådet å Stockholms Slott den 14 Mars 1873.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-Statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud*,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström,
Friherre *Alströmer*,
Weidenhielm.

Chefen för Landtförsvars-departementet, Statsrådet *Weidenhielm* uppläste till justering tre, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, uppå Stats-Rådets enhälliga tillstyrkan, dels förut dels denna dag fattade beslut, uppsatta förslag till Kongl. Maj:ts nådiga Propositioner till Riksdagen, nemligen:

2:o) angående befrielse för redogöraren vid artilleri-förråden å Carlstens fästning, Tygskrifvaren *Carl Fredrik Mellbin* från betalning af ett honom ådömdt ersättningsbelopp;

Kongl. Maj:t täcktes, enligt Stats-Rådets underdåniga tillstyrkan, i nåder gilla berörda tre förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagda, samt förordna, att, i enlighet med desamma, nådiga Propositioner skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
N. C. Arfvidsson.